

Suomen kielen ja kulttuurin valintakoe ja arvosteluperusteet 2024

Koe koostuu 2 osasta. Kokeen kesto on 3 tuntia. Voit jakaa koeajan osien välillä haluamallasi tavalla. Voit liikkua osien välillä kokeen aikana vapaasti. Tallenna vastauksesi aina ennen tehtävästä poistumista. Sinulla saa kokeen aikana olla auki ainoastaan valintakoejärjestelmä sekä erillinen aineistotiedosto.

Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Valintakokeessa on pdf-muodossa olevaa aineistoa. Aineiston saa vetää erilliseen ikkunaan kysymysten rinnalle. Etsi-toiminnon (Ctrl+F tai Cmd+F) käyttäminen on sallittua. Kokeessa jaettava aineisto on tarkoitettu vain valintakoeikäyttöön. Tekijänoikeudellisista syistä materiaalia ei saa jakaa eteenpäin. Tehtäviä annetaan suomeksi. Sinun on vastattava tehtäviin suomeksi.

Valintakokeen arviointi

Valintakokeessa on 2 osaa. Voit saada 0–50 pistettä kummastakin osasta. Hakijat asetetaan osan 1 pisteiden perusteella paremmuusjärjestyksen. Kokeesi osa 2 voidaan jättää arvioimatta, jos saat kokeen osasta 1 vähemmän pisteitä kuin 21:nneksi parhaat pisteet kokeen osasta 1 saanut hakija. Sinut voidaan hyväksyä vain, jos sijoitut kokeen osasta 1 saamiesi pisteiden perusteella parhaiten menestyneiden 21 hakijan joukkoon. Lisäksi sinun pitää saada jokaisesta osasta vähimmäispistemäärä. Kokeen arvioija päättää vähimmäispistemäärät kokeen jälkeen. Osien pisteet lasketaan yhteen. Valintakokeen enimmäispistemäärä on 100.

Valintakoetta varten luetaan yksi kaunokirjallinen teksti ja 1–2 tieteellistä tekstiä. Valintakokeessa sinun pitää osoittaa, että tunnet suomen kielen rakenteen ja sanaston hyvin ja kykenet omaksumaan, analysoimaan ja tuottamaan suomenkielistä tekstiä. Valintakoetehtävät perustuvat ennakkomateriaalin lisäksi koetilaisuudessa jaettavaan kirjalliseen aineistoon.

Osa 1

Osa 1 (0-50 p.) perustuu koetta varten lukemiisi teksteihin. Tässä osassa mitataan kielitaidon lisäksi, miten osaat a) analysoida kaunokirjallista tekstiä, b) kirjoittaa loogisen ja hyvin argumentoidun tekstin ja c) vastata kysymyksiin etukäteen lukemiesi kielitieteeseen liittyvien tekstien perusteella.

Tehtävä 1.1

Kerro lyhyesti Teuvo Pakkalan novellista Mari varkaissa (1895). Millaiseen aikaan ja paikkaan novelli sijoittuu? Kenestä se kertoo? Mitä siinä tapahtuu? Kirjoita noin 150 sanan teksti. (0–5 pistettä)

Tehtävä 1.2

Alla on kaksi katkelmaa Teuvo Pakkalan novellista Mari varkaissa (1895). Käytä katkelmia apunasi ja analysoi, kuinka novellissa kuvataan lapsen sisäistä maailmaa ja mielikuvitusta. Kirjoita noin 100 sanan teksti. (0–5 pistettä)

“Mutta jos äiti olikin kamarissa tahi Sanna ja Jussi! Se oli mahdotonta, vaan häntä pelotti kuitenkin. Yhtäkkiä tuli mieleen, että siellä on joku vieras ihminen, aivan tuntematon! Hän sitä säpsähti ja kylmä karsi ruumista.”

“Paperi uunin välissä oli ratissut! Se oli kauheaa! Hän vapisi kuin haavan lehti, ja kyyristyi sohvan nurkkaan - -. Tuntui, että kamarissa oli uunin takusta täynnä kahvia, ja että kahviastiassa ei ollut kuin vähän pohjalla. Kuvasti mieleen, että hyvin pienet olennot kantoivat kahviastiasta kamariin uunin taakse.”

Tehtävä 1.3

Etsi tekstistä sana, joka edustaa mainitun termin kuvaamaa ilmiötä tai jossa esiintyy mainitun termin kuvaama ilmiö. Merkitse tarvittaessa /kauttaviivoin/ se osa sanasta, jossa termin kuvaama ilmiö esiintyy. Joihinkin kohtiin on monta sopivaa vastausta, mutta **yksi esimerkki kustakin kohdasta riittää**. Voit saada kustakin kohdasta yhden pisteen. (0–10 p.)

ESIM. rinnastuskonjunktio → ja

Termit:

1. diftongi
2. vokaaliyhtymä
3. geminaatta
4. konsonanttiyhtymä
5. sananmuoto, joka koostuu kahdesta morfeemista
6. sana, jossa esiintyvät vokaalit ovat kaikki takavokaaleja
7. yleisnimi
8. persoonamuotoinen verbi
9. demonstratiivipronomini
10. postpositio

Teksti:

Pakkala kirjoitti verrattain vähän teoksia ja hitaaseen tahtiin. Monissa hänen teoksissaan tarkastellaan maailmaa lapsen näkökulmasta. Nämä molemmat seikat ilmeisesti saivat aikaan sen, ettei hän omana aikana kerännyt erityisen suurta suosiota, vaikka esimerkiksi Juhani Aho ylisti hänen tyyliään. Myöhemmin Pakkalan arvo kirjailijana on kuitenkin noussut lukijoiden silmissä, joten hänen on tulkittu olleen tyyliinsään edellä aikaansa. Pakkala kirjoitti

romaanien lisäksi joitakin näytelmiä. Tunnetuin niistä lienee *Tukkijoella*, joka oli yleisön keskuudessa suosittu.

Tekstin lähde: Wikipedia-artikkeli Teuvo Pakkalasta
(https://fi.wikipedia.org/wiki/Teuvo_Pakkala), tekstiä on lyhennetty

Tehtävä 1.4

Kerro, mitä lausetyyppiä lause edustaa ja perustele vastauksesi. Voit saada kustakin kohdasta 2 pistettä. (0–10 p.)

- a. Pakkala kirjoitti melko vähän teoksia.
- b. Hänen tunnetuin näytelmänsä on *Tukkijoella*.
- c. Pakkalan novelleista tuli suosittuja myöhemmin.
- d. Pakkala asui nuorena Oulussa ja Jyväskylässä.
- e. Oulussa on Teuvo Pakkalan mukaan nimetty koulu.

Tehtävä 1.5

Selitä omin sanoin ja tarvittaessa esimerkkejä käyttäen seuraavat käsitteet, jotka esiintyvät Leena Nissilän tekstissä Suomen kielivaranto muutoksessa. Voit saada kustakin kohdasta 2 pistettä. (0–10 p.)

1. kielivaranto
2. kielitietoinen
3. monikielisyys
4. monikielinen identiteetti
5. kansalliskielistrategia

Tehtävä 1.6

Mikä vuodenaika on Katri Valan runossa Sininen aamu (1930)? Mistä sen voi päätellä? Kirjoita noin 100 sanan teksti. (0–5 pistettä)

Sininen aamu, sininen aamu!
Aurinko singahtaa kuin punainen suihku
huurteisen koivun pyöreästä maljasta.
Olentoni lävistää leiskahtaen
ihana sininen miekka.
Oi valkeus, säteilevä valkeus!
Valkeus humauttaa lävitseni kuin lintuparvi.
Pieni hömötiainen,
sinun hurmaantuneessa viulussasi
on vain yksi kieli:
sininen latu vuorelle,
joka on tänään minulle TIE.

Tehtävä 1.7

Analysoi Katri Valan runoa Kukkiva maa (maa kuohuu) (1924). Mistä runo kertoo? Millä tavalla luontokuvaus ilmentää runon teemaa? Kirjoita noin 100 sanan teksti. (0–5 pistettä)

Maa kuohuu syreenien
sinipunaisia terttuja,
pihlajain valkeata kukkahärmää,
tervakkojen punaisia tähtisikermiä.
Sinisiä, keltaisia, valkeita kukkia
lainehtivat niityt mielettöminä merinä.
Ja tuoksua!
Ihanampaa kuin pyhä suitsutus!
Kuumaa ja värisevää ja hulluksi juovuttavaa,
pakanallista maan ihon tuoksua!

Elää, elää, elää!
Elää raivokkaasti elämän korkea hetki,
terälehdet äärimmilleen auenneina,
elää ihanasti kukkien,
tuoksustansa, auringosta hourien –
huumaavasti, täyteläästi elää!

Mitä siitä, että kuolema tulee!
Mitä siitä, että monivärinen ihanuus
varisee kuihtuneena maahan.
Onhan kukittu kerta!
On paistanut aurinko,
taivaan suuri ja polttava rakkaus,
suoraan kukkasydämiin,
olemusten värisevään pohjaan asti!

OSA 2 (0–50 p.)

Osan 2 tehtävät mittaavat sanaston ja rakenteiden hallintaa sekä tekstin ymmärtämistä.

Tehtävä 2.1

Kirjoita suluissa olevat sanat lauseeseen sopivaan muotoon. Voit saada kustakin kohdasta yhden pisteen. (0–12 p.)

Monissa Teuvo Pakkalan 2.1.1(NOVELLI) suurien tunteiden kanssa kamppailevat lapset kohtaavat aikuisten taholta 2.1.2 (YMMÄRTÄMÄTTÖMYYS).

1800-luvun lopussa 2.1.3 (AJATELLA) yleisesti, että lapsia täytyy kurittaa ruumiillisesti, jotta 2.1.4 (HE) kasvaisi kunnon ihmisiä. Opettajanakin uran tehnyt Teuvo Pakkala ei uskonut

2.1.5 (TÄMÄ). Pakkalan tarinoissa vihaiset aikuiset lopulta rauhoittuvat ja ymmärtävät lapsen näkökulman.

Pakkala ymmärsi, että lasten kanssa pääsee 2.1.6 (PARAS TULOS) puhumalla ja kuuntelemalla. Vuonna 1913 julkaistun novellikokoelmansa *Pikku ihmisiä* nimivalinnalla hän halusi kiinnittää huomion tärkeimpään ajatukseensa: lapset ovat 2.1.7 (IHMINEN).

Lasten ruumiillinen kurittaminen oli vallitseva tapa Suomessa pitkään. Vielä 2.1.8 (1960-LUKU) piiskan antaminen lapsille oli aivan tavallista toimintaa. 2.1.9 (LAPSET) fyysinen kurittaminen kiellettiin lailla vuonna 1984. Silloinkin vielä puolet 2.1.10 (SUOMALAISET) kertoi hyväksyvänsä lasten kurittamisen esimerkiksi tukistamalla. 2.1.11 (NYKYPÄIVÄ) kohti tultaessa kurittamisesta on tullut koko ajan harvinaisempaa ja ihmiset suhtautuvat 2.1.12 (SE) yhä tuomitsevammin.

Tekstin lähde: Niina Mäkeläinen / Yle 8.10.2017: Lapsen kurittaminen ei kannata, sen tiesi jo Teuvo Pakkala (<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/10/08/lapsen-kurittaminen-ei-kannata-sen-tiesi-jo-teuvo-pakkala>) Tekstiä on lyhennetty ja muokattu.

Tehtävä 2.2

Muuta lauseet negatiivisiksi. Kirjoita kokonainen lause. Huomaa, että negatio voi vaikuttaa lauseessa moniin asioihin. Voit saada kustakin kohdasta 2 pistettä. (0–12 p.)

MALLI: Olen ostanut kahvia. – En ole ostanut kahvia.

1. Minun täytyy vielä opiskella.
2. Olen lukenut Katri Valan esikoisteoksen.
3. Tulokset julkaistiin verkossa.
4. Onko Espoo suurempi kuin Vantaa?
5. Hän kirjoittaa jo väitöskirjaa.
6. Essikin oli luennolla eilen.

Tehtävä 2.3

Kirjoita sanojen perusmuodot. Perusmuodolla tarkoitetaan tässä sitä muotoa, jossa sana on sanakirjassa. Voit saada kustakin kohdasta 0,5 pistettä. (0–6 pistettä)

1. oikeuksiin
2. vieraana
3. uudenlaisia
4. osaamista
5. hankinnassa
6. tilanteisiin
7. suppeampi
8. lapsuutensa
9. perustuslaissa
10. todetaankin
11. ummikoiksi
12. tarkasteltuna

Tehtävä 2.4

Kirjoita virke niin, että korvaat **lihavoidun** osan sivulauseella. Voit saada kustakin kohdasta 2 pistettä. (0–10 p.)

Esimerkki: Opetuksessa pyritään hyödyntämään **oppilaiden kohtaama monikielinen teksti- ja mediamaailma**. - Opetuksessa pyritään hyödyntämään monikielinen teksti- ja mediamaailma, jonka oppilaat kohtaavat.

1. Tietoa on vaikea saada **ilman aikaa ja rahaa vaativia selvityksiä**.
2. Kielenoppimisen kannalta on tärkeä ymmärtää **sisäisen motivaation syntyvän oppijoille merkityksellisistä tilanteista**.
3. Opetuslainsäädäntö säätelee **kouluissa opiskeltavaa kielitaitoa**.
4. Se ei kuitenkaan ota juuri lainkaan huomioon **muualla hankittua kielitaitoa**.
5. **Heidän lapsuudessa oppimansa kielet** toimivat pohjana monikieliselle identiteetille.

Lähde: Leena Nissilä: Suomen kielivaranto muutoksessa (Kielikello 1/2022)

Tehtävä 2.5

Selitä tekstistä lihavoitujen ilmausten merkitys omin sanoin. Voit saada kustakin kohdasta yhden pisteen. (0–10 p.)

”Ihan käsittämätön juttu” – Helsinkiläinen huippukokki **taivastelee** hotellihuoneensa kylpyhuonetta Italiassa

Uuteen hotellihuoneeseen astuminen on **kiehtova** hetki matkailijalle. **Käsillä on** irrotus arjesta ja usein myös hemmottelun hetki. Monen silmät skannaavat **välittömästi** sen, millaisin ratkaisuin hotellihuone on toteutettu. Onko kaikki kunnossa, onko erikoisuuksia?

Helsinkiläinen huippukokki Henri Alén kohtasi yllätyksen Italian-matkallaan astuessaan huoneeseensa. Hotellihuoneessa oli nimittäin nurkassa wc ja kylpyhuone, jotka oli erotettu muusta tilasta läpinäkyvällä lasiseinällä. Aiheesta **virisi** aktiivista somekeskustelua X-palvelussa.

Alénin huoneessa arkkitehtoninen ratkaisu oli sellainen, että kun **loikoilee** sängyllä, voi nähdä matkaseuralaisen peseytyvän suihkussa. Lasiseinään oli tehty sumentava raita kriittisessä korkeudessa. Yleensä peseytymistiloissa kaivataan ennemminkin yksityisyyttä kuin lasiseiniä.

”Ihan käsittämätön juttu”, Alén toteaa puhelimesta. Hän kertoo olevansa matkalla yhdessä tyttärensä kanssa. ”Pieni yksityisyys olisi kiva”, hän **tiivistää**.

Aalto-yliopiston arkkitehtuurin professori Pirjo Sanaksenaho uskoo, että lasiseinillä kylpyhuoneeseen tulee valoa ja huone tuntuu **avarammalta**. ”Varmaan ajatellaan, että kun

on privaatti hotellihuone, siellä oleskelevat ihmiset ovat niin tuttuja toisilleen, että ei haittaa, että on lasiseinä kylpyhuoneessa.”

Vaikka hotellihuone **kummeksuttaa**, Alénin mukaan heidän reissunsa on silti sujunut hyvin. Hän on tehnyt vähän töitä, ja tiistaina he palaavat takaisin Suomeen.

Henri Alén on kokki, keittiömestari ja ravintoloitsija. Alén tunnetaan myös **tv-kasvona** muun muassa Master Chef Suomi -ohjelman tuomaristosta.

- a. huippukokki **taivastelee** kylpyhuonetta
- b. hotellihuoneeseen astuminen on **kiehtova** hetki
- c. **käsillä on** irrotus arjesta
- d. silmät skannaavat **välittömästi** huoneen
- e. aiheesta **virisi** aktiivista keskustelua
- f. kun **loikoilee** sängyllä, voi nähdä suihkuun
- g. ”Pieni yksityisyys olisi kiva”, hän **tiivistää**
- h. huone tuntuu **avarammalta**
- i. hotellihuone **kummeksuttaa**
- j. Alén tunnetaan myös **tv-kasvona**

Lähde: Tuuli Rantasalo / HS, 19.2.2024, tekstiä on muokattu ja lyhennetty

ARVOSTELUPERUSTEET

OSA 1

Tehtävä 1.1

Tehtävän arvioinnissa otetaan huomioon seuraavia asioita:

- Miten hyvin teksti pysyy annetussa aiheessa?
- Miten hyvin hakija perustelee näkemyksensä tekstistä?
- Miten hyvin hakija on laatinut koherentin, loogisesti etenevän tekstin?
- Miten hyvin kirjoitelman kieli (sanasto ja kielioppi) vastaa tekstilajin vaatimuksia?
- Miten hyvin teksti vastaa tehtävänantoon muuten (ymmärrettävyys, pituus)?

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–1 pistettä. Tehtävästä ei kuitenkaan voi saada pisteitä, jos hakija ei millään tavoin osoita lukeneensa ennakotehtävänä ollutta novellia.

Tehtävä 1.2

Tehtävän arvioinnissa otetaan huomioon seuraavia asioita:

- Miten hyvin teksti pysyy annetussa aiheessa?
- Miten hyvin hakija pystyy analysoimaan novellia annettujen katkelmien avulla?
- Miten hyvin hakija on laatinut koherentin, loogisesti etenevän tekstin?
- Miten hyvin kirjoitelman kieli (sanasto ja kielioppi) vastaa tekstilajin vaatimuksia?
- Miten hyvin teksti vastaa tehtävänantoon muuten (ymmärrettävyys, pituus)?

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–1 pistettä. Tehtävästä ei kuitenkaan voi saada pisteitä, jos hakija ei millään tavoin osoita lukeneensa ennakkotehtävänä ollutta novellia.

Tehtävä 1.3

Mallivastaukset:

1. Diftongeja on mm. seuraavissa sanoissa: *kirj/oi/tti, verratt/ai/n, s/ei/kat*
2. Vokaaliyhtymiä on mm. seuraavissa sanoissa: *t/eo/ks/ia/, suos/io/ta, romaan/ie/n*
3. Geminaattoja on mm. seuraavissa sanoissa: *Pa/kk/ala, kirjoi/tt/i, ve/rr/a/tt/ain*
4. Konsonanttiyhtymiä on mm. seuraavissa sanoissa: *teo/ks/ia, ta/ht/iin, ta/rk/a/st/ellaan*
5. Kahdesta morfeemistä koostuvia sananmuotoja ovat mm. seuraavat: *hitaaseen, tahtiin, seikat*
6. Sanoja, joissa esiintyvät vokaalit ovat kaikki takavokaaleja, ovat mm. seuraavat: *maailmaa, omana, suurta*
7. Yleisnimiä ovat mm. seuraavat: *teoksia, tahtiin, maailmaa*
8. Persoonamuotoisia verbejä ovat mm. seuraavat: *kirjoitti, saivat, ylisti*
9. Demonstratiivipronomineja ovat seuraavat: *nämä, sen, niistä*
10. Postpositioita ovat seuraavat: *lisäksi, keskuudessa, edellä* (sanaa käytettiin tekstissä prepositiona, mutta kyseinen sana toimii myös postpositiona, joten vastauksesta sai pisteen)

Jokaisesta kohdasta voi saada 0 tai 1 pistettä. Kohdissa 1–4 vastauksesta voi saada pisteen vain, jos sanasta on erotettu kauttaviivoin se kohta, jossa termin kuvaama ilmiö esiintyy. Edellä mainitut vastaukset ovat esimerkkejä oikeista vastauksista. Hakija on voinut saada pisteitä myös muista, tehtävänantoon vastaavista vastauksista.

Tehtävä 1.4

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–2 pistettä. Vastauksesta voi saada 1 pisteen, jos lausetyyppi on määriteltä oikein. Vastauksesta voi saada 2 pistettä, jos lausetyyppi on määriteltä oikein ja hakija on perustellut vastauksensa käyttäen ainakin osaa kussakin kohdassa mainituista perusteluista.

Kohta a: Lause on transitiivilause. Perusteluja:

- *Kirjoittaa* on transitiiviverbi / kaksipaikkainen verbi.
- *Kirjoittaa*-verbi saa objektin.
- Lauseessa on subjekti ja objekti.

Kohta b: Lause on predikatiivilause. Perusteluja:

- Lauseen predikaattiverbi on *olla*.
- Lauseessa on subjekti ja predikatiivi.
- Lause kertoo jotain subjektista (*hänen tunnetuin näytelmänsä*).

Kohta c: Lause on tuloslause. Perusteluja:

- Lauseessa on elatiivimuotoinen alkuadverbiaali (*Pakkalan novelleista*).
- Lauseen predikaattiverbi on *tulla*, ja lause noudattaa rakennetta adverbiaali + predikaatti + subjekti.
- Lause kuvaa lauseenalkuisen adverbiaalin muutosta.

Kohta d: Lause on intransitiivilause. Perusteluja:

- Lauseessa on subjekti, mutta ei objektia.
- *Asua* on intransitiivinen verbi. (Huom! *Asua* on kuitenkin kaksipaikkainen verbi.)
- Lause vastaa kysymykseen "missä".

Kohta e: Lause on eksistentiaalilause. Perusteluja:

- Lause alkaa paikan adverbiaalilla (*Oulussa*) ja predikaattiverbi on *olla*.
- Lause noudattaa rakennetta adverbiaali + predikaatti + subjekti.
- Lause ilmaisee sitä, että jossain on jotain.

Tehtävä 1.5

Mallivastaukset:

1. kielivaranto = Yksilön tai yhteisön osaamat ja käyttämät kielet
2. kielitietoinen = kannustus käyttää kaikkia yksilön osaamia kieliä; kielivarannon hyödyntäminen; kielten tärkeyden tunnistaminen ja tunnustaminen
3. monikielisyys = kahden tai useamman kielen osaaminen ja niiden käyttö; usean kielen käyttö perheessä, työpaikassa, yhteiskunnassa
4. monikielinen identiteetti = koostuu kielistä, joita yksilö osaa ja kohtaa ja ottaa viestinnän resurssiksi
5. kansalliskielistrategia = keinot vahvistaa kielten oppimista ja käyttöä; kielellisiin oikeuksiin kohdistuviin muutospaineisiin ennakointi; kielivarannon tietoinen hyödyntäminen

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–2 pistettä. Edellä mainitut vastaukset ovat esimerkkejä oikeista vastauksista. Koevastauksissa sallitaan omin sanoin muotoilu sekä mahdolliset aihetta havainnollistavat esimerkit. Kohdissa 2 ja 5 riittää, että ainakin yksi vaihtoehtoista on mainittu. Vastauksen tulee olla tiivis.

Tehtävä 1.6

Tehtävän arvioinnissa otetaan huomioon seuraavia asioita:

- Miten hyvin teksti pysyy annetussa aiheessa?
- Miten hyvin hakija perustelee vastauksensa esimerkeillä (talveen liittyvä sanasto, esim. *sininen aamu, huurteinen koivu, säteilevä valkeus, latu*)?
- Miten hyvin hakija on laatinut koherentin, loogisesti etenevän tekstin?
- Miten hyvin kirjoitelman kieli (sanasto ja kielioppi) vastaa tekstilajin vaatimuksia?
- Miten hyvin teksti vastaa tehtävänantoon muuten (ymmärrettävyys, pituus)?

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–1 pistettä. Tehtävästä ei kuitenkaan voi saada pisteitä, jos vastaus ei käsittele tehtävänannon kysymystä lainkaan tai siinä analysoidaan väärää vuodenaikaa.

Tehtävä 1.7

Tehtävän arvioinnissa otetaan huomioon seuraavia asioita:

- Miten hyvin teksti pysyy annetussa aiheessa?
- Miten hyvin hakija pystyy analysoimaan runon kieltä ja sisältöä?
- Miten hyvin hakija on laatinut koherentin, loogisesti etenevän tekstin?
- Miten hyvin kirjoitelman kieli (sanasto ja kielioppi) vastaa tekstilajin vaatimuksia?
- Miten hyvin teksti vastaa tehtävänantoon muuten (ymmärrettävyys, pituus)?

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–1 pistettä. Tehtävästä ei kuitenkaan voi saada pisteitä, jos vastaus ei käsittele tehtävänannon kysymystä lainkaan.

Osa 2

Tehtävä 2.1

Oikeat vastaukset:

1. novelleissa
2. ymmärtämättömyyttä / ymmärtämättömyyden
3. ajateltiin / on ajateltu
4. heistä
5. tähän / tätä
6. parhaaseen tulokseen / parhaisiin tuloksiin
7. ihmisiä
8. 1960-luvulla / 1960-luvulle
9. lasten / lapsien
10. suomalaisista
11. nykypäivää
12. siihen

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–1 pistettä. Jos vastauksessa on pieni virhe (esim. **ymmärtämättömyystä*), vastauksesta voi saada 0,5 pistettä. Pisteitä saa vain edellä mainituista vastauksista.

Tehtävä 2.2

Oikeat vastaukset ja pisteitys:

1. Minun ei tarvitse enää opiskella.
täytyy > ei tarvitse 1 p.
vielä > enää 1 p.
2. En ole lukenut Katri Valan esikoisteosta.
olen lukenut > en ole lukenut 1 p.
esikoisteoksen > esikoisteosta 1 p.
3. Tuloksia ei julkaistu verkossa.
tulokset > tuloksia 1 p.
julkaistiin > ei julkaistu 1 p.
4. Eikö Espoo ole suurempi kuin Vantaa?
onko Espoo > eikö Espoo ole 1 p. / *eikö ole Espoo* 0,5 p.
suurempi pysyy nominatiivissa myös kielteisessä lauseessa 1 p.
5. Hän ei kirjoita vielä väitöskirjaa.
kirjoittaa > ei kirjoita 1 p.
jo > vielä 1 p. / *enää* 1 p.
6. Essikään ei ollut luennolla eilen.
Essikin > Essikään 1 p. / **Essikaan* 0,5 p.
oli > ei ollut 1 p.

Tehtävä 2.3

Oikeat vastaukset:

1. oikeus
2. vieras
3. uudennainen
4. osaaminen
5. hankinta

6. tilanne
7. suppea
8. lapsuus
9. perustuslaki
10. todeta
11. ummikko
12. tarkastella

Jokaisesta kohdasta voi saada 0 tai 0,5 pistettä. Sanan tulee olla perusmuodossa, joka löytyy sanakirjasta.

Tehtävä 2.4

Oikeat vastaukset:

1. Tietoa on vaikea saada ilman selvityksiä, jotka vaativat aikaa ja rahaa.
2. Kielenoppimisen kannalta on tärkeä ymmärtää, että sisäinen motivaatio syntyy oppijoille merkityksellisistä tilanteista.
3. Opetuslainsäädäntö säätelee kielitaitoa, jota opiskellaan kouluissa. / Opetuslainsäädäntö säätelee kielitaitoa, joka opiskellaan kouluissa. / Opetuslainsäädäntö säätelee kielitaitoa, jota täytyy opiskella kouluissa. / Opetuslainsäädäntö säätelee kielitaitoa, joka täytyy opiskella kouluissa.
4. Se ei kuitenkaan ota juuri lainkaan huomioon kielitaitoa, joka on hankittu muualla. / Se ei kuitenkaan ota juuri lainkaan huomioon kielitaitoa, joka on hankittu muualla. / Se ei kuitenkaan ota juuri lainkaan huomioon kielitaitoa, joka oli hankittu muualla. / Se ei kuitenkaan ota juuri lainkaan huomioon kielitaitoa, joka oli hankittu muualla. / Se ei kuitenkaan ota juuri lainkaan huomioon kielitaitoa, joka hankittiin muualla. / Se ei kuitenkaan ota juuri lainkaan huomioon kielitaitoa, jota hankittiin muualla.
5. Kielet, jotka he oppivat lapsuudessa, toimivat pohjana monikieliselle identiteetille. /
6. Kielet, jotka he ovat oppineet lapsuudessa, toimivat pohjana monikieliselle identiteetille. / Kielet, joita he oppivat lapsuudessa, toimivat pohjana monikieliselle identiteetille. / Pohjana monikieliselle identiteetille toimivat kielet, joita he oppivat lapsuudessa.

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–2 pistettä. Kohdassa 1 on voinut saada yhden pisteen, jos partisiippirakenne on muutettu oikein, mutta sana 'ilman' puuttuu tai on päälauseessa väärässä paikassa merkityksen kuitenkin muuttumatta.

Tehtävä 2.5

Mallivastaukset:

- a. huippukokki **hämmästelee/ihmettelee/päivittelee** kylpyhuonetta
- b. hotellihuoneeseen astuminen **on kiinnostava/mielenkiintoinen/ihastuttava** hetki
- c. **on alkamassa** irrotus arjesta
- d. silmät skannaavat **heti** huoneen
- e. aiheesta **syntyi** aktiivista keskustelua / **aihe herätti** aktiivista keskustelua
- f. kun **makaa/makoilee/lojuu** sängyllä, voi nähdä suihkuun
- g. "Pieni yksityisyys olisi kiva", hän **toteaa (lyhyesti) / vetää yhteen**
- h. Huone tuntuu **tilavammalta/isommalta**
- i. hotellihuone **kummastuttaa/ihmetyttää/hämmentää**
- j. Alén tunnetaan **TV-esiintyjänä** / Alén **on TV:stä tuttu**

Jokaisesta kohdasta voi saada 0–1 pistettä. Pisteitä voi saada edellä mainittujen vastausten lisäksi muistakin vastauksista, jotka osoittavat, että hakija on ymmärtänyt kysytyn ilmauksen merkityksen. Jos vastaus on epätarkka mutta lähellä kysytyn ilmauksen merkitystä, vastauksesta voi saada puoli pistettä.